

Obsah

1. Všeobecné zásady poskytování první pomoci	9
1.1. Rozdělení první pomoci	9
Technická první pomoc	9
Zdravotnická první pomoc	10
1.2. Postup při poskytování první pomoci	11
1.2.1. Zajištění bezpečnosti poraněného i záchránce	11
1.2.2. Vyšetření poškozeného	11
1.2.3. Poskytování první pomoci	11
1.2.4. Oznámení pro rychlou zdravotnickou pomoc (RZP) a policii	12
1.2.5. Zajištění trvalého dohledu	12
1.2.6. Záznam informací	12
1.2.7. Zajištění transportu	12
1.3. Co se nesmí provádět při první pomoci	13
2. Neodkladná resuscitace	14
2.1. Porucha dýchání	15
2.1.1. Příčiny	15
2.1.2. Postup úkonů první pomoci při poruše dýchání	17
2.1.2.1. Správné polohování	17
2.1.2.2. Záklon hlavy (u syndromu zapadlého jazyka)	18
2.1.2.3. Předsunutí dolní čelisti	18
2.1.2.4. Trojitý manévr podle Safara	18
2.1.3. Umělé dýchání	20
2.1.3.1. Dýchání z plic do plic ústy	21
2.1.3.2. Dýchání z plic do plic nosem	22
2.1.3.3. Dýchání z plic do plic ústy a nosem	22
2.1.3.4. Pomůcky k umělému dýchání z plic do plic	23
2.1.3.5. Přístroje pro umělé dýchání	24
2.2. Oběhové selhání – zástava dechu	25
2.2.1. Příčiny	25
2.2.2. Nepřímá srdeční masáž	26
2.3. Neodkladná resuscitace při selhání oběhu a dýchání	29
2.3.1. Neodkladná resuscitace u dětí, kojenců a novorozenců	30
2.3.2. Neodkladná resuscitace u těhotných	31

2.3.3.	Neodkladná resuscitace u zvláštních příhod	32
2.3.3.1.	Tonutí	32
2.3.3.2.	Oběšení a škrcení	33
2.3.3.3.	Úrazy elektrickým proudem	34
2.3.3.4.	Poranění bleskem	35
2.3.3.5.	Otrava oxidem uhelnatým	35
2.3.3.6.	Otrava oxidem uhličitým	36
3.	Bezvědomí	37
4.	Šok	40
4.1.	Dělení šoku	41
4.2.	Pravidlo 5T – opatření první pomoci	42
4.2.1.	Ticho	42
4.2.2.	Teplo	43
4.2.3.	Tekutiny	43
4.2.4.	Tišení bolesti	43
4.2.5.	Transport	44
4.3.	Vagový kolaps (vazomotorický kolaps, mdloba)	45
5.	Krvácení	46
5.1.	Zevní krvácení	47
5.1.1.	Obecné zásady první pomoci při zevním krvácení	47
5.1.2.	Tlakové body	47
5.2.	Vnitřní krvácení	49
5.2.1.	Obecné zásady první pomoci při vnitřním krvácení	49
5.3.	Zvláštní typy krvácení	51
6.	Otevřená poranění	54
6.1.	Dělení ran	54
6.2.	Traumatické amputace	57
6.3.	Zvláštní druhy ran	58
6.3.1.	Kousnutí	58
6.3.2.	Uštknutí hadem	58
6.3.3.	Bodnutí hmyzem	58
7.	Cizí tělesa	59
7.1.	Cizí tělíska v ranách	59
7.2.	Cizí tělíska v oku	59
7.3.	Cizí tělíska v nose	61
7.4.	Cizí tělíska v zevním zvukovodu	61
7.5.	Cizí tělíska v ústech	61
7.6.	Cizí tělíska v dýchacích cestách	62
7.7.	Cizí tělíska v trávicím ústrojí	62
7.8.	Cizí tělesa v zevních pohlavních orgánech a konečníku	62

8. Otravy	63
8.1. Postižený v bezvědomí	63
8.2. Postižení se zachovaným vědomím	64
9. Tepelná poranění	67
9.1. Popáleniny	67
9.1.1. Svářečská slepota (sněhová slepota)	70
9.1.2. Popálení sluncem	70
9.1.3. Úžeh	70
9.1.4. Úpal	71
9.2. Poleptání	73
9.3. Poškození chladem – omrznutí	73
9.3.1. Celkové podchlazení – vychladnutí	74
9.3.2. Místní podchlazení – omrznutí	75
10. Poranění lebky a mozku	77
11. Poranění páteře a míchy	80
12. Křeče a křečové stavy	83
13. Poranění hrudníku	85
13.1. Zavřená poranění hrudníku	85
13.2. Pneumotorax – PNO (vzduch v pohrudniční dutině)	87
13.3. Mediastinální emfyzém	90
13.4. Srdeční tamponáda	90
14. Poranění břicha	91
14.1. Zavřená poranění břicha	91
14.2. Otevřená poranění břicha	92
15. Náhlé příhody břišní	93
16. Poranění kostí a kloubů	94
16.1. Zlomeniny	94
16.2. Vymknutí	95
16.3. Znehybnění – imobilizace	96
17. Obvazová technika	102
17.1. Šátkové obvazy	103
17.2. Obinadlové obvazy	106

18. Transport a polohování	108
18.1. Zvedání a přenášení raněných	109
18.2. Polohování	111
19. Hromadný úraz	113
19.1. Opatření první pomoci na místě neštěstí	113
19.2. Třídění	114
Třídění podle potřeby první pomoci	114
Třídění odsunové podle naléhavosti další zdravotnické pomoci	114
20. Neodkladné stavy ve vnitřním lékařství	117
20.1. Infarkt myokardu	117
20.2. Plicní embolie	118
20.3. Diskující aneuryzma aorty	119
20.4. Perikarditida	119
20.5. Akutní dechová nedostatečnost	119
20.6. Alergická reakce, anafylaktický šok	120
20.7. Toxické reakce	121
20.8. Intoxikace	121
21. Neodkladné stavy v gynekologii a porodnictví	123
21.1. Krvácení	123
21.2. Akutní bolestivé příhody	124
21.3. Překotný porod	125
21.4. Eklamptický záchvat	127
22. Neodkladné stavy v pediatrii	128
22.1. Poruchy dýchání	128
Akutní dechová nedostatečnost	129
Stridor	129
22.2. Hypovolémie	130
22.3. Syndrom náhlé smrti dítěte	130
22.4. Křeče a křečové stavy u dětí	130
22.5. Otravy u dětí	130
23. Etické problémy při poskytování první pomoci	131
24. Neodkladné výkony při první pomoci	132
Doslov	139
Seznam použité literatury	140
Autor	141